

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 ЖОВТНЯ 2025 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

3. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Вид. 2-ге, зі зм. і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2022. 216 с.
4. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
5. Богуш А. М. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників. Мовленнєві ігри, ситуації, вправи. Навчально-методичний посібник. Київ: Слово, 2018. 187 с.
6. Загальне мовознавство: навч. посібник / уклад. Н. Демченко, Т. Крехно, А. Чала; КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків: ФОП Петров В. В., 2020. 192 с.

Nataliia KRYMOVA,
Ph.D. in Psychology, ass. professor of the department
of family and special pedagogy and psychology
«Southern Ukrainian National Pedagogical
University K. D. Ushinsky», Ukraine
e-mail: Krymova.NO@pdpu.edu.ua

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL PEDAGOGY AS A MEANS OF SUPPORTING THE EMOTIONAL DEVELOPMENT OF A CHILD

The current stage of education development requires the introduction of innovative technologies that not only stimulate the cognitive activity of children, but also effectively support their emotional development. This is especially relevant for preschool age – the period of formation of the main personality structures, when the child actively acquires self-regulation skills, understanding of his own emotions and interaction with the environment. The concepts of V. Winnicott, R. Spitz, M. Mahler, A. Freud emphasize the importance of the child's inner world, the development of basic trust, the formation of self, emotional and social development. It is innovative pedagogical technologies, in particular game, art therapy, and interactive methods that open up new opportunities for implementing these

psychological aspects in the educational process. And they allow not only to create an emotionally safe environment, but also to more deeply involve the child in the process of awareness and expression of his own feelings, which is the basis for healthy psycho-emotional development.

Given the importance of the harmonious development of the personality in preschool age, research into the effectiveness of innovative technologies based on deep theories of personality is an urgent scientific and practical problem. The results of such research can become the basis for the formation of modern psychological and pedagogical approaches that will ensure the comprehensive development of the child, taking into account his inner world.

Among modern educational technologies that are actively introduced into preschool practice [1], the following are distinguished: technologies for preserving and strengthening health, project and research technologies, developmental and correctional approaches, information and communication tools, as well as personality-oriented and gaming technologies that ensure the individualization of the educational process and support for the emotional and cognitive development of the child.

Modern specialists focus on the formation of the skills of managing one's emotions and skills of empathy in all participants in the educational process; educational work with parents; organization of an emotionally colored subject environment in group centers and playgrounds; methodological work with the teaching staff of a preschool educational institution [2].

In the context of the topic of the article, the concept of the formation of the child's internal reality, proposed by D. V. Winnicott, attracts considerable attention. Three key processes are distinguished that determine the formation of the personality: integration, personalization and realization, the latter of which involves the formation of the ability to perceive the spatio-temporal parameters of the external world and its objective characteristics. According to Winnicott's approach, the personality in the early stages of development is unintegrated, and mental integrity is absent. In the case of unfavorable conditions (deficit of emotional contact, lack of

a stable environment, unformed sense of security), there is a risk of regression to the state of primary unintegratedness. If the integration process occurs partially or fragmentarily, dissociative phenomena may arise in the personality structure, which subsequently affect the disruption of emotional functioning, self-perception and interaction with reality. Instead, normal (adaptive) development involves the gradual strengthening of integrative processes, the achievement of an authentic self and the formation of a sense of reality – the child's ability to distinguish between internal and external, subjective and objective. These processes are key to the formation of mental health, emotional stability and basic identity of the individual. Therefore, it is important to introduce innovative technologies into preschool education that can promote the emotional development of the child by creating conditions for safe expressive self-expression, emotional self-knowledge, interaction with adults and peers, as well as active interaction with the environment.

R. Spitz focused on the early stages of a child's emotional and social development, considering them critical for the formation of personality and mental health. He empirically described the relationship between the quality of emotional contact with the maternal figure and the development of the affective sphere, introducing into scientific circulation such concepts as hospitalism, emotional deprivation, anaclitic depression. Based on clinical observations, Spitz concluded that the lack of a stable, present emotional connection between the child and the primary caregiver (usually the mother) in the early period (6-12 months) leads to profound disorders of emotional development, the formation of anxiety, apathy, and in more severe cases, regression of already formed mental functions. The stages of a child's emotional development are not only clinically but also pedagogically significant, as they demonstrate how a child's mental structures develop through interaction with the environment and adults. In the context of modern preschool education, Spitz's ideas allow us to better understand the importance of an emotionally safe environment, as well as the presence of a significant figure who can provide stable support, recognition of the child's emotions, setting boundaries, and promoting the formation of mental autonomy. Such conditions can be ensured

by implementing innovative technologies, in particular: game therapeutic methods; multimedia tools that promote emotional self-expression; sensory practices; interventions aimed at the development of emotional intelligence. The concept of R. Spitz complements the deep theoretical basis of the study of the emotional development of a preschooler, emphasizing the importance of affective ties, attachment, and stability of the emotional environment as the foundation for the formation of a holistic and mentally healthy personality. Innovative educational technologies adapted to the needs of the child can act as indirect carriers of support, compensating for or reinforcing these processes in the conditions of modern preschool practice.

Within the framework of the deep-psychological approach, an important place is occupied by the theory of psychological separation – individuation, proposed by M. Mahler. The researcher considered the early development of the child's personality as a sequence of stages in which emotional separation from the maternal figure is combined with the formation of one's own identity and basic structures of internal reality. The key role in the formation of the emotional sphere is played by the process of gradual transition from symbiotic dependence to structural autonomy. The stages of separation-individuation determine not only the formation of the «self-image», but also the ability to emotional regulation, tolerance to frustration, awareness of the boundaries between oneself and others. At the stage of three to six years, a child actively integrates previous experience of emotional attachment and forms stable patterns of emotional response, self-perception and interaction with society. At the same time, the quality of interaction with adults, sensitivity to the emotional needs of the child and providing space for self-expression are critical factors for the successful passage of the stages of individuation. Thus, the provisions of M. Mahler's theory provide a deep understanding of the mechanisms of a child's emotional development in preschool age, and innovative approaches in education can be used as a resource for indirect support of psychological detachment, development of emotional competence and self-awareness.

A. Freud made a significant contribution to the development of psychoanalytic pedagogy as an important tool of psychoanalytic education, the goal of which is to find a middle ground between excessive prohibitions and permissiveness in upbringing. Such a balance is especially important in the early stages of a child's development, when internal mental structures are not yet fully formed, and conflicts between the instances of the psyche are only beginning to gain strength. A. Freud emphasized that it is the preschool period that is critical in the formation of a child's ability to emotional self-regulation, moral judgment and awareness of boundaries. A child at an early age is more sensitive to educational influences, and therefore the responsibility of educators is much greater. The role of preschool teachers is sometimes much more important than the role of teachers at school age, since it is during this period that the fundamental foundations of mental health and emotional maturity are laid. A. Freud's ideas outline the deep internal mechanisms of emotional development, which should be taken into account when creating the content of educational programs and technologies aimed at supporting the mental stability and adaptation of a child in a complex sociocultural environment.

The results of theoretical analysis show that creating conditions for the emotional development of children, in particular the development of emotional reflection and self-expression, the formation of trust in oneself and the world around them, the gradual strengthening of Ego functions, the safe living of frustrations and the harmonious integration of internal experience, is possible with the help of innovative educational technologies. Among them, gaming, personality-oriented, art-therapeutic, visualization, sensory, information and communication, project-research technologies demonstrate particular effectiveness in the context of emotional development, which act as tools for indirect support of the mental and emotional development of the child. The use of such technologies in preschool education has not only pedagogical, but also psychotherapeutic significance. Thus, technologies aimed at the development of emotional awareness, support of Ego functions and controlled living of frustrations can influence the internal

psychodynamics of the child, contributing to the stabilization of his emotional state, reducing anxiety and forming a healthy, adaptive personality.

Література

1. Волинець Ю.О., Дорохова Д.О. Інноваційні технології навчання в державних закладах дошкільної освіти: теоретичний аспект. *Молодий вчений*. 2021. Вип. 4 (92), С. 194-197.
2. Волік Н. Система формування емоційного інтелекту дітей старшого дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Вип. 2, С. 9-15.
3. Кокоріна Ю. Є. Глибинна психологія (в короткому викладі) : навчально-методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2021. 120 с.

Вероніка ЛЕОНОВА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса (Україна)
e-mail: veronikaleonova2017@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОЗНАВСТВОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. Сучасна система дошкільної освіти України спрямована на формування всебічно розвиненої особистості, здатної усвідомлювати власну національну ідентичність та цінності рідного народу. В умовах глобалізаційних процесів та посилення впливу масової культури особливої ваги набуває завдання збереження і популяризації національних традицій, звичаїв, духовних і культурних надбань українців. Залучення дітей дошкільного віку до народознавства сприяє їхньому духовному збагаченню, вихованню патріотичних почуттів, формуванню поваги до культурної спадщини свого народу. Ознайомлення з українськими народними піснями, казками, іграми, святами й обрядами розвиває мовлення, мислення, емоційно-

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Барчук Н., О. Ференчук.

Нові формати співпраці: дистанційна взаємодія з батьками вихованців закладу дошкільної освіти 69

Величко Т.

Особливості організації дозвілля дітей з особливими потребами в закладах освіти 74

Гуменюк О.

Фактори, що визначають ментальне здоров'я дітей у закладах дошкільної освіти 81

Давидова А.

Використання сенсорних ігор у процесі розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей молодшого дошкільного віку..... 85

Зайковська К.

Інноваційний потенціал степ-аеробіки у системі фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку 90

Іванова В.

Сюжетно-рольова гра як засіб мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку 97

Kovylyna V.

Integrating digital storytelling as an innovative tool in preschool education 104

Красовська К.

Ігрові методи і прийоми стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя..... 110

Krymova N.

Innovative technologies in preschool pedagogy as a means of supporting the emotional development of a child 113

Леонова В.

Теоретичні засади методики ознайомлення дітей із українським народознавством у закладі дошкільної освіти 118

Леонова В., В. Гончарова, К. Гуревська.

Теоретичні основи музичного виховання..... 122

Литвин І., Л. Онофрійчук.

Особливості LEGO-конструювання як педагогічна технологія..... 127

Літвінова Т.

Художні твори як засіб розвитку мовлення та формування умінь переказу 132

Миськова Н., В. Півторацька.

Особливості використання педагогічної технології «Логічні блоки Дьенеша» у взаємодії з дітьми раннього та дошкільного віку 139

Оразбасва Л.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

